

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3386/2021
06.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић, Бисерке Живановић, Драгане Миросављевић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиља АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Ивана Чудић, адвокат из ..., против туженог Клиничког центра Војводине, Нови Сад, чији је пуномоћник Милена Ивошевић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1612/21 од 24.08.2021. године, у седници већа одржаној 06.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1612/21 од 24.08.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1612/21 од 24.08.2021. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 2031/2020 од 08.04.2021. године, у обавезујућем делу, тако што се **ОДБИЈАЈУ** као неосновани тужбени захтеви тужиља којима су тражиле да се обавезе тужени да им за период од 01.09.2017. године до 31.08.2020. године, исплати:

тужиљи АА из ..., на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 100.067,75 динара, са затезном каматом од 19.03.2021. године до исплате и износ од 21.507,11 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 18.03.2021. године, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 79.372,20 динара, са затезном каматом од 19.03.2021. године до исплате и износ од 15.193,03 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 18.03.2021. године,

тужиљи ББ из ..., на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 109.531,25 динара са затезном каматом од 19.03.2021. године до исплате и износ од 22.070,29 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 18.03.2021. године, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 79.372,20 динара, са затезном каматом од 19.03.2021. године до исплате и износ од 15.193,03 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 18.03.2021. године,

тужиљи ВВ из ..., на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 96.913,25 динара са затезном каматом од 19.03.2021. године до исплате и износ од 19.214,30 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 18.03.2021. године, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 79.372,20 динара, са затезном каматом од 19.03.2021. године до исплате и износ од 15.193,03 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 18.03.2021. године и

тужиљи ГГ из ..., на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 73.605,00 динара са затезном каматом од 19.03.2021. године до исплате и износ од 19.159,92 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 18.03.2021. године, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 52.524,36 динара, са затезном каматом од 19.03.2021. године до исплате и износ од 12.842,59 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 18.03.2021. године, као и да им накнади трошкове парничног поступка у износу од 99.750,00 динара, са законском затезном каматом.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиље да туженом накнаде трошкове поступка у износу од 81.000,00 динара, у року од 15 дана.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиља за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2031/20 од 08.04.2021. године, ставом првим изреке, усвојени су тужбени захтеви тужиља. Ставом другим, четвртим, шестим и осмим изреке, обавезан је тужени да тужиљама на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.09.2017. године до 31.08.2020. године исплати износе главног потраживања, као и износе обрачунате камате од доспелости до исплате, ближе одређене овим ставовима изреке. Ставовима трећим, петим, седмим и деветим изреке, обавезан је тужени да тужиљама на име регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.09.2017. године до 31.08.2020. године исплати износе главног потраживања и износе обрачунате камате од доспелости до исплате, ближе одређене овим ставовима изреке. Ставом десетим изреке, обавезан је тужени да тужиљама накнади трошкове поступка у износу од 99.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате, док су ставом једанаестим изреке тужиље ослобођене обавезе плаћања трошкова судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1612/21 од 24.08.2021. године, одбијена је жалба, потврђена првостепена пресуда и одбијен захтев тужиља за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о истој одлучује као о посебној, применом одредбом члана 404. ЗПП.

Тужиље су поднеле одговор на ревизију.

По одредби члана 404. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени

Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Поступајући на основу цитиране законске одредбе, Врховни касациони суд је имајући у виду различиту судску праксу апелационих судова у истој чињеничноправној ситуацији дозволио одлучивање о посебној ревизији тужене.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле су у радном односу код туженог и у спорном периоду од 01.09.2017. године до 31.08.2020. године обављале су послове У наведеном периоду тужени је обрачунавао и исплаћивао плату тужиљама тако што је основицу коју је објавила Влада Републике Србије множио са коефицијентом радног места за послове ... 7,34, а који се метод обрачуна плате примењује за запослене од почетка примене Закона о платама у државним органима и јавним службама, односно од 2001. године. Након оваквог обрачуна, тужени је обрачунату плату упоређивао са минималном зарадом и по потреби попуњавао до износа минималне зараде. На обрачунским листама плата за тужиле нису исказивани накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора као посебне ставке.

Имајући у виду наведено, нижестепени судови налазе да тужиљама у спорном периоду нису исплаћиване накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, с обзиром на то да када се коефицијент тужиља помножи са ценом рада, плата није одговарала висини минималне зараде, на основу чега су извели закључак да у коефицијенту за обрачун плате тужиљама, нису биле садржане предметне накнаде и из ових разлога су усвојили тужбене захтеве у наведеним износима.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног касационог суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1, између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног

закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Посебни колективни уговори за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе из 2015. године, 2019. године и 2020. године, који су били у примени у спорном периоду нису предвиђали, нити прописивали право запослених на накнаду наведених трошкова.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а у контексту наведених одредби, Врховни касациони суд налази да је тужиљама износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијентима према којима су тужиљама исплаћиване плате, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега немају право на накнаду коју потражују постављеним тужбеним захтевима, обрачунатом према параметрима најповољнијих критеријума у упоредним важећим колективним уговорима у РС (делатност путне привреде, за јавна комунална и друга јавна предузећа).

Такође, имајући у виду да није уговорено право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде у овој установи на запослене се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужиље у исплатним листама не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како су то утврдили нижестепени судови, нити подразумева да део коефицијента тужиља поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда, тужиље немају право на тражене накнаде, јер им је тужени плату обрачунавао и исплаћивао у складу са утврђеним коефицијентима, због чега су пресуде преиначене, а тужбени захтеви тужиља одбијени као неосновани.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Тужени је успео у поступку, те су тужиље обавезане да му накнаде парничне трошкове у износу од 81.000,00 динара, применом члана 153, 154, 163. и 165. став 2. ЗПП. Туженом су досуђени одређени трошкови који обухватају: састав два одговора на тужбу по 6.000,00 динара, четири образложена поднеска по 6.000,00 динара, заступање на два одржана рочишта по 7.500,00 динара, састав жалбе 12.000,00 динара и састав ревизије 18.000,00 динара, према Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12 ... 37/21). Судске таксе које тужени потражује нису досуђене, имајући у виду да су тужиље ослобођене плаћања судских такси у овом поступку.

Захтев тужиља за накнаду трошкова ревизијског поступка за састав одговора на ревизију је одбијен, јер ови трошкови нису били нужни и неопходни за доношење одлуке о ревизији, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
упрвитељ писарнице
Марина Антонић